

DE HERVORMDE VAAN

71e jaargang - No. 1 - januari 2011

**Orgaan van de bond van Nederlandse Hervormde Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag**

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Ned. Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt maandelijks. Voor leden gratis.
Niet-leden € 12,50 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Luntenen
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. M. Post
Edelmanlaan 8, 3903 XP Veenendaal
tel.: 0318 - 511355

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Hongaarseplein 14, 3252 AR Goedereede
tel.: 0187 - 493935

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Dorpsstraat 17, 3751 EM Bunschoten
tel.: 033 - 2982760

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:
Schriftelijk melden aan het Bonds bureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bonds bureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699 fax: 033 - 2463322
e-mail: bondsbureau@filternet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Ned. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij februari-nummer

De kopij voor het februari-nummer moet vóór
21 januari bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Calvijn

Satan bestrijdt het Woord

Ik zag den satan, als een bliksem, uit den hemel vallen.

Lukas 10 : 18

Waar het Woord van God zich laat gelden, daar sluimert of slaapt satan niet. Dit is het zekerste en betrouwbaarste merkteken, waardoor het Woord zich onderscheidt van de valse leer. Deze valse leringen verraden hun ware aard, doordat ze door allen met welwillende oren worden aangenomen en onder toejuiching van de wereld worden aangehoord.

Toen alles in duisternis verzonken was, waren bijna alle mensen enige eeuwen lang een speelbal en tot spot van de god dezer wereld... Want wat zou hij anders hebben gedaan dan te lachen en zich te vermaken, daar hij rustig en zonder bedreiging in het bezit van zijn rijk was? Maar toen het licht, van boven schijnende, zijn duisternis een weinig verdreef, en toen die Sterke Man (Luk. 11 : 22) zijn rijk in beroering bracht en verstoorde, toen begon satan zijn gebruikelijke traagheid van zich af te schudden en naar de wapens te grijpen. Eerst riep hij de krijgsmachten der mensen op, om daardoor het dagende schijnsel van de waarheid gewelddadig te onderdrukken. Maar toen hij daardoor niets bereikte, heeft hij geprobeerd gebruik te maken van verschalkingen en twisten... om op die manier de waarheid te verdoezelen en uiteindelijk uit te wissen. En vandaag gebruikt hij nog steeds deze twee kunstgrepen om de waarheid te bestrijden. Hij tracht om door de macht van het geweld der mensen het ware zaad uit te rukken. Voor zover hij kan probeert hij dit met zijn onkruid te verstikken, opdat het niet kan groeien en vruchten dragen. Maar hij zal er niet in slagen, als wij maar willen luisteren naar de waarschuwing van God. Lang tevoren heeft Hij de plannen van de duivel aan ons geopenbaard, opdat hij ons niet onverhoeds zou betrappen.

Tegen al zijn listen heeft God ons ten volle bewapend.

Inhoud

blz.

Woorden van Calvijn.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	6
Van de voorzitter	9
In the picture	10
Apostolische Geloofsbelijdenis (art. 7)	12
Voor wie is het Avondmaal des Heeren ingesteld (1)	13
Organisatienieuws	15
Boekbesprekingen	16
Overlijdensberichten	16

Oók erbij staan.....

En deze te dierzelver ure, daarbij komende.

(Luk. 2: 38a)

Op een dag is ze er wéér, in de tempel, Anna.
En Simeon is er ook.

*Zij week niet uit de tempel, met vasten en bidden,
God dienende nacht en dag,* lezen we.

Daar ligt haar hart, daar ligt haar leven. Van
haar Koning en God verwacht ze een heilrijk
lot!

Driekwart van haar leven is tempelleven ge-
weest!

Ze zeggen wel eens van iemand: nou die is ge-
trouwd met zijn werk!

Ik durf van Anna te zeggen: die is getrouwd
met de tempel.

Beter: die heeft alles in de Heere en Zijn be-
loften gevonden!

Haar hart ging nacht en dag naar Hem uit. Ja,
het staat er echt: nacht en dag.

Wat een genade, wat een liefde voor de dienst
voor de HEERE. Een voorbeeld voor ons!

Weet u wie er nog meer in de tempel zijn? Jo-
zef en Maria en het Kindeke Jezus.

Dat treft, dat Anna er nu net toevallig ook is.
Toevallig?

Deze woorden laten ons zien dat de Heilige
Geest niet alleen Simeon dreef naar de tem-
pel.

Maar ook Anna, Hij leidde ook Anna. Op het
goede moment, het goede uur!

Precies op het moment dat Jezus er ook is. De
Geest drijft haar in de armen van Christus!

Want terwijl Simeon zijn lofzang zingt, wordt
Anna ook onweerstaanbaar getrokken.

De Heilige Geest haalt haar, ja trékt haar,
a.h.w. er bij. Het Kind trékt!

Net zoals de herders in de Kerstnacht onweer-
staanbaar werden getrokken.

Daar zien we het werk van de Heilige Geest
bij een verwachtende gelovige.

Die drijft uit naar Christus! De Geest trekt in
dat kleine kringetje rondom de Heiland.

Hij is Het, Jezus, van Wie Anna voortdurend
las in de beloften.

Die ze al 'tempelend' verwachtte. Hij, de Zon-
ne der Gerechtigheid!

Het is haast alsof de Heilige Geest Hem in
haar armen legt.

De Zaligmaker, háár Zaligmaker.

Staan wij er ook al bij? Zie ik u er tussen
staan? Om Jezus heen?

Die ons elke zondag verkondigd wordt? Die
Zich laat vinden in Zijn huis?

Die er is op dat gezette uur wanneer de ge-
meente zich zet onder het Woord?

Ja, ik zie daar naast Anna een oudere staan die
er al niet meer op rekende.

Maar die onweerstaanbaar door de Geest ge-
trokken werd.

Ik zie daar een jongere naast Jozef, die zijn
hoop op de Heere leerde stellen.

Ik zie een vader en moeder die niet zonder
Zijn genade meer kunnen.

Een weduwe, een weduwnaar die al zo lang
hoopte en nu...

O ja!

Die trekt de Heilige Geest tot het Kindeke.

Die trekt Hij erbij, die Hem leerden verwacht-
ten.

Die iets van dat uitzienende leven kennen, al is
het heel vaak op en neer.

Die het niet meer uithouden in hun zonden
en ellenden.....

Maar niet alleen die.

Want herders en Wijzen uit het Oosten ver-
wachtten Hem niet.

Maar Hij zocht ze en ze vonden Hem.

Hij trok ze er ook bij – de Heere is een verras-
send God!

Daarom, staan wij erbij? In het kringetje rondom de Heere Jezus?
Getrokken uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht?
Ik mis u toch niet?

Want dat is echt een gezegende ontmoeting hebben met deze Zaligmaker.
Dat is echt met zegen 'tempelen', onder de prediking van het Woord zitten.

Als wij niet langer op afstand blijven staan maar in beweging komen.
In beweging gezet worden door de Heilige Geest.
Om ons over het Kind te buigen, Uw Verlosser en Zaligmaker.
Om uw knieën te buigen op de kruisheuvel Golgotha.
Met de woorden in het hart: *'Ook voor mij hebt Gij Uw rijkdom ontzegd....'*

Bijbelstudie O.T.

Hooglied 5 : 1-8

DS. A. GOEDVREE

Wat heeft de Bruidegom in het vorige hoofdstuk rijk gesproken over de Bruidskerk. Zo ziet Hij Zijn Kerk: in wondere, aantrekkelijke schoonheid – een schoonheid die Hijzelf voor haar heeft bewerkt. Helaas kan die Bruidskerk lang niet altijd blijven geloven op deze toonhoogte...

In hoofdstuk 4 heeft de Bruidegom Zijn Bruid vergeleken met een kruidentuin, een paradijselijk oord waar heerlijke specerijen groeien (vers 12-14). De Bruid, ziende op zichzelf, werd door deze lofzang van liefde beschaamd en verlegen. Van zichzelf kon ze daarom niet anders dan bidden, om de reinigende Noordenwind en de levenbrengende Zuidenwind – om haar hof te doorwaaien, om voort te brengen wat haar Bruidegom er in ziet. Het werk van de Heilige Geest is nodig voor de Kerk, voor de gelovigen, om te worden wat Christus in liefde reeds ziet.

Vers 1

Dan horen we weer de Bruidegom spreken, over Zijn hof, waarvan Hij reeds de vruchten heeft genoten. Opvallend is dat Hij hier spreekt over 'Mijn hof', en over 'Mijn mirre'

en 'Mijn honingraten', enzovoorts. Niet haar vruchten, maar Zijn vruchten. Aansluitend op het vorige hoofdstuk blijkt daaruit dat de arme Bruid – 'Ik ben zwart' – in alles afhankelijk is van de rijkdom van de Bruidegom. Sulamith is rijk in haar Salomo. Maar, zij en ook anderen worden uitgenodigd om mee te genieten van deze opbrengsten: *Eet, vrienden, drinkt en wordt dronken, o liefsten'.*

Zo is de Bruidskerk rijk in en door Jezus Christus. Er wordt in dit vers gesproken in een zekere drieslag: Mirre, Honingraten en Wijn. Mirre is bitter, Honing is zoet, Wijn geeft vreugde. Het zijn tekenen van het volbrachte werk van Christus. Het gaat om Zijn bitter lijden en sterven, Zijn zoete opstanding en leven, Zijn vreugdevolle hemelvaart en zitten aan de rechterhand van Zijn Vader. Het zijn de opbrengsten van de Hof van het volbrachte werk van Christus. De Bruidskerk kan alleen rijk zijn in Hem, die stierf voor haar zonden, die opgestaan is voor haar rechtvaardigheid, die ten hemel is gevaren opdat Hij altijd voor haar zou bidden. Tegelijk stemmen deze opbrengsten ook het hart en het leven van de Bruid van Christus: bitter in de zonden, zoet in de kracht van Zijn opstanding en vreugdevol in de verwachting van haar Heiland. En

de uitnodiging mag uitgaan om voluit te delen in deze heerlijke vreugdegaven!

Vers 2-4

De bruid slaapt. Geen zoete slaap, maar de slaap die gekomen is door onoplettendheid. Maar, haar hart waakte, haar diepste gemoed toont wat diep in haar leeft. Als een nachtmerrie overkomt het haar. Ze hoort de stem van haar Geliefde, Die aan de deur klopt. Hij roept haar toe om open te doen en Hem toe te laten, vergezeld met liefkozende woorden van verbondenheid (Mijn zuster), van liefde (Mijn vriendin), van vrede (Mijn duif) en van verlangen (Mijn volmaakte). Hij zegt erbij dat Zijn hoofd vervuld is met dauw en Zijn haarlokken met nachtdruppen – tekenen dat Hij de late uren van de nacht heeft getrotseerd om bij haar te komen.

Christus heeft ook alles gedaan om dicht bij Zijn Bruidskerk te komen – door de nacht van vernedering en verhoging – en Hij wil nu bij Zijn Geliefde Kerk zijn: in geloofsverbondenheid, in gemeenschap met elkaar. Hij spreekt tot haar woorden van verbondenheid, liefde, vrede en verlangen – lokkend en trekkend. Maar, dan gebeurt het...

De bruid gaat ineens 'dwars' doen. Een wolk van negativisme en liefdeloosheid trekt over haar hart. 'Ik heb mijn onderkleed uitgetrokken, waarom zou ik die weer aantrekken? Ik heb mijn voeten gewassen, waarom zou ik ze weer vuil maken?' Ja, waarom? - die vraag gaat diep! Het antwoord kan alleen maar zijn: omwille van de vurige liefde, omwille van het verlangen naar elkaar. Maar, de dwarse bui wint het voor dat moment.

Hier zien we precies wat er zo vaak mis gaat in het geloofsleven van Gods kinderen. Het ene moment is er de liefde tot Christus en het verlangen naar Hem. Maar, het volgende moment komt de donkere wolk, waardoor het harteleven verduisterd wordt. Waarom zou ik?! Dan heeft de mens zichzelf op het oog, en mist de aansluiting op de liefde van Christus. Vreemd, hoe die koudheid en dwarsheid zomaar ineens het geestelijke leven van de gelovige in bezetting kan nemen. Een werk van satan, een teken van het oude vlees, daartoe verleid door de prikkels vanuit de wereld. Maar, wel met ernstige gevolgen...

De Bruidegom had Zijn hand door de deur gestoken (een soort kijkgat?). Vol teleurstelling trekt Hij zich terug. Hij handelt naar de reactie van Zijn Bruid: 'Ik ga dan wel weg'. Waar Hij niet met liefde en verlangen ontvangen wordt, daar kan Hij als Bruidegom niet zijn. Maar, wanneer Hij zich terugtrekt, dan dringt gelijk het tot de bruid door, dat er iets vreselijks gebeurt. Haar binnenste, tot in haar fundament wordt ze geroerd. Omwille van Hem, niet om haarzelf. Dat is de belangrijkste les van de liefde: de Ander op het oog hebben. Hier komt dat naar voren, maar wel op een pijnlijk ogenblik. Hij is weg – omdat ze voor een moment zichzelf op het oog had! O, elke gelovige, ieder kind van God zal het herkennen. Als de donkere wolk van lauwheid en dwars-doenerij komt, dan trekt Christus Zich terug. De wederzijdse liefde wordt dan niet meer ervaren, maar de verlatenheid des te meer, en daarmee komt de eenzaamheid, de verlatenheid en de duisternis van gemis en verdriet. Het geloofsleven taant. En spijt blijft over, want hoe menig keer moeten we juist ook in de geestelijke verlating onszelf de schuld geven. En dan ineens, in de geestelijke nood, komt er toch iets recht te staan: maar het gaat om Hem! En dat is een kenmerk van het ware. De ongelovige betreurt zichzelf en haar gemis, de gelovige betreurt Christus en Zijn afwezigheid.

Vers 5-8

De bruid reageert op haar eigen fout, door op te staan. Ineens zijn rokken en voeten niet meer belangrijk, Hij alleen is nog belangrijk. Handen en vingers druppen van mirre, teken van brandend verlangen, gepaard met de bitterheid van gemis. Ze komt daar waar ze haar geliefde zou ontmoeten, maar Hij is geweken. Ze doet open, maar juist dan ziet ze dat Hij weg is. Dan grijpt het haar aan, hoe Hij tot haar sprak. Zijn stem echoot na. Gedreven door spijt, gemis en verlangen gaat ze er op uit, en zoekend en roepend trekt ze door de stad. Dat beeld hebben we eerder gezien in hoofdstuk 3: 1-3. Maar, nu is de schuld boven op het gemis en het verlangen gekomen, als een granieten blok in haar ziel. En dan gaat alles mis. De stadswachters zien haar door de stad dolen. Ze zien haar aan voor een prostituee, en slaan haar, verwonden haar en nemen haar de sluier af (prostituees mochten

geen sluier dragen). En nu – anders dan in hoofdstuk 3 – komt Hij niet terug. Veracht en vernederd, eenzaam en alleen, schuldig en verslagen ligt ze daar. Dan roept ze tot de dochters van Jeruzalem, haar metgezellen: *Ik bezweer u, dochters van Jeruzalem, als u mijn Liefste vindt, wat zult u Hem vertellen? Dat ik ziek ben van liefde!* Ja, ziek van de liefde, tevens van gemis van de Geliefde!

Geestelijke verlating. Waar we voorheen Christus mochten ontmoeten, daar is Hij niet meer. Al is er (bitter) verlangen, al wordt de deur van het hart geopend, toch ontmoeten we Hem niet meer. Het Gebed is krachteloos, de prediking zegt ons zo weinig. Wanneer de gelovigen zo Christus moeten missen, dan gaan ze zoeken. Gemis en verlangen drijft hen daarbij, en zonde en schuld houdt ze daarin niet tegen. Dan kan er zijn een zoeken en roepen naar Hem, bij gevouwen han-

den en een geopend Woord. En toch, Hij is er niet. Veelal dat mensen rondom je heen dat niet snappen en je daarin afwijzen, je soms zelfs daarin vernederen. Je voelt je dan als een afvallige, die de eer is ontnomen – en wat kan je er tegenin brengen?

Wonderlijk is dan de uitroep naar de dochters van Jeruzalem, een zoeken van hulp in de Gemeenschap der Heiligen. Wat kan het goed zijn om in je geestelijke nood en zorg de andere liefhebbers van Christus te zoeken. Om elkaar aan te spreken op de wezenlijke dingen van genade en liefde. Dan kan een ander in het gebed het weer tot Christus brengen, dat je Hem zo mist! Want, geestelijke verlating is een zware weg. Een volgende keer – Deo Volente – hopen we stil te staan bij de bevrijding uit de geestelijke verlating. Maar, nu geldt vooral de vraag: verstaan wij deze dingen (nog)...?

Gespreksvragen:

1. Hoe kan de kerk meer leven uit de gaven van Christus (vers 1)? Wat zal dat uitwerken?
2. Welke geestelijke 'dwarsheid' ziet u in het kerkelijke leven, en in uw persoonlijk leven?
3. De Bruidegom trekt Zich terug. Kent u het ook in uw leven dat Christus Zich terugtrekt? Kent u de 'Geestelijke verlating'? Welke oorzaken zijn daarbij aan te wijzen en welke gevolgen?
4. Wat betekent de gemeenschap der heiligen in de geestelijke verlating?

Bijbelstudie N.T.

Ons Pascha is voor ons geslacht!

1 Corinthe 5

Sexuele misstanden (vers 1 en 2)

Hier komt een nieuw gedeelte in deze brief. In de voorgaande hoofdstukken ging het om de éénheid van de gemeente en het apostel-ambt. Nu worden concrete misstanden in de gemeente aan de kaak gesteld. Want er ging een kwaad gerucht

over de gemeente van Corinthe. Ook Paulus had het gehoord: er is hoererij onder u. Corinthe was een havenplaats met een lage sexuele moraal. Maar nu ging het om de christelijke gemeente. Het ging om een schandelijk feit, dat zelfs bij de heidenen

Ds. W. WESTLAND

niet voorkwam: Want er was iemand in de gemeente, die samenleefde met de vrouw van zijn vader. Dat kan dus zijn moeder zijn of zijn stiefmoeder. Zoiets werd in de wet van Mozes duidelijk afgewezen (zie Leviticus 18:8). Maar het was ook in het Romeinse Recht verboden. Het is een vorm van incest. Let op het woord "heeft". Het is niet een misstap maar een verhouding die voortduurt. Achter deze zonde ligt de gedachte van het Griekse Dualisme: geloven is een zaak van het geestelijke leven, maar wat je doet met je lichaam, dat doet er niet toe. En het erge is, dat de christelijke gemeente deze zonde toelaat in haar midden.

Nu, dan is er geen enkele reden om hoogmoedig te zijn. Men moest veel meer leed dragen, verdrietig zijn. Let op: leed dragen is iets heel anders dan leedvermaak. Dan wijzen we met de vinger naar de ander. Neen, het moet juist heel anders zijn. Paulus roept de gemeente op om te rouwen. Want zo komt God niet aan Zijn eer, zo wordt Zijn heilig gebod overtreden, en komt de toorn van God over de gemeente. De vraag is aan ons: kennen wij ook iets van dat "leeddragen". Als er ook vandaag zoveel mis is op seksueel gebied, en ook wel op andere terreinen? Komen we op voor de eer van God en de heiligheid van de gemeente? Dat heeft dan ook consequenties. Eerst een ernstige waarschuwing. Maar Paulus gaat hier nog twee stappen verder. Niet alleen uitsluiting van de sacramenten, maar wie zo iets doet moet uit de gemeente worden weggedaan, wanneer hij in deze zonde volhardt.

In de naam van Christus (vers 3-5)

Doch ik..... wanneer Paulus deze dingen hoort, kan hij niet lijdelijk toezien. Maar hij verblijft in Efeze. Hij kan niet persoonlijk ingrijpen. Wel dringt hij aan op een gemeentevergadering. Dan zal ik daar met mijn geest aanwezig zijn, en jullie moeten dan in mijn geest handelen. Want ik heb al een besluit genomen. Niet op eigen houtje. Maar in de naam van Jezus Christus, die Zijn apostelen de sleutelmacht heeft gegeven (zie Mattheüs 16:19 en 18:15-19). In de kracht van Christus mag de tucht (strafmaatregel) gehanteerd

worden. Wie in zulke zonden verhardt, moet uit de gemeente gebannen worden. Hier wordt dat genoemd: overgeven aan de satan. Overgelaten aan het rijk van de duisternis. En dan mag de satan komen met zijn verderf: worden hier de lichamelijke gevolgen van een zondig leven bedoeld? In ieder geval zoekt de Heere toch het behoud van de zondaar. Want door een moeilijke weg kan er toch bekering komen. Zodat bij het laatste oordeel zal blijken, dat hij toch berouw heeft getoond, en door het reinigende bloed van Christus verzoening vond met God.

Er zijn ook uitleggers, die bij het verderf van het vlees denken aan de afsterving van de oude mens in de weg van bekering (Zie Catechismus zondag 33). We merken in dit alles de bewogenheid van Paulus. Dat mag voor ons een voorbeeld zijn. Om met bewogenheid te handelen, wanneer er in de gemeente tuchtmaatregelen nodig zijn.

Een nieuw deeg (vers 6-8)

Paulus keert zich nu weer tot de gemeente. Want niet alleen die ene man is fout. Heel de gemeente blijft in gebreke. Uw roem is niet goed, d.w.z. er is geen enkele reden om u te beroemen. Want u laat deze zonde voortgaan. En dan gebruikt Paulus het voorbeeld van een bakker, die zijn brood gaat bakken. Een klein beetje zuurdeeg, maakt het hele deeg zuur. Zo is het ook met de zonde. De zonde van de één werkt door naar de ander. Daarom moet u de zonde wegdoen uit uw midden. En dan wijst Paulus naar het Joodse Pascha. Een week lang hadden de Israëlieten geen zuurdeeg in hun huis, en aten ze ongezuurde broden. Dat was een herinnering aan de haast, waarmee Israël uit Egypte moest wegtrekken. Er was toen geen tijd om het deeg te laten gisten. En dan lag daar ook nog een diepere betekenis in: ze moesten het oude zuurdeeg van Egypte achterlaten. Israël moest zich vrijmaken van de heidense besmettingen van de Egyptenaren. Daarin ligt voor de christelijke gemeente een duidelijk Appèl: zo moeten wij de zonde uit ons midden wegdoen, om in een nieuw godzalig leven te wandelen. En dat is alleen mogelijk, omdat het Pascha (Paaslam) voor ons is geslacht. De Heere Jezus is ons Paaslam. Hij heeft de zonden van al de zijnen

op Zich genomen, en door Zijn bloed is er verzoening. Zijn bloed heeft onze zonden gereinigd, wanneer wij in het geloof tot Hem de toevlucht namen. En daarom mogen wij niet meer terugvallen in een zondig leven. En dan is bij dit Paaslam ook de kracht te vinden om tegen de zonde te strijden. Ja, een ieder, die in Hem gelooft, mag het weten: Christus is ons geworden tot rechtvaardigmaking en ook tot heiligmaking.

Daarom is er alle reden om feest te houden. Om steeds maar te leven uit het wonder van Pasen. De oude kerkvader Chrysostomus heeft al gezegd: alle tijd is voor een christen feesttijd. En zoals nu bij het oude Israël op de eerste dag van het Pascha al het oude zuurdeeg weg moest zijn, laat het zo ook bij ons zijn. Paulus maakt dit concreet in vers 8. Het gaat om het oude zuurdesem van onze aangeboren zondigheid, en ook het zuurdeeg van kwaadheid, d.w.z. onze moedwillige boze zonden. Daarin niet blijven leven. Maar een zuiver leven zoeken, in oprechtheid en waarheid. Als het ware eten van de nieuwe ongezuurde broden.

U begrijpt, deze oproep geldt niet alleen Conrinthe, maar voor de gemeente van Christus, de eeuwen door. Wat komt er bij kerkelijke twisten veel slechtheid en kwaadheid naar boven. Terwijl het zo anders moest zijn: feesthouden in waarheid en oprechtheid. Wat is er dan voor ons allen dagelijkse bekering nodig..

Niet vermengen (vers 9-11)

Paulus herinnert hier aan een brief, die hij al eerder geschreven heeft. Dat leert ons, dat niet alle brieven van de apostelen zijn opgenomen in de kanon (de lijst van Bijbelboeken). Daarin zien we de wijsheid en de leiding van de Heilige Geest. In die eerdere brief had Paulus de gemeente gewaarschuwd, om zich niet te vermengen met de hoereerders. In vers 10 zegt hij: de hoereerders van deze wereld. Het gaat dus om mensen buiten de gemeente. Ongelovigen, die met opzet de zonde aan de hand houden. Dat heeft niet alleen met het 7^e gebod te maken. Ook gierigaards en rovers worden genoemd: het 8^e gebod. En ook de afgodendienaars: het 1^e en 2^e gebod. Paulus zegt: je moet je er niet mee

inlaten. Niet vermengen, want dan blijft er van een duidelijke christelijke levenswandel niets over. Terwijl hij dit schreef, maakt hij wel een voorbehoud: niet geheel! Je kunt je voor de wereldse mensen niet helemaal afsluiten, anders moet je uit de wereld gaan. De Kanttekening van de Statenvertaling tekent hierbij aan: Een burgerlijke omgang is noodzakelijk, maar je moet ze niet volgen. Integendeel: tracht die ander voor Christus te winnen. De wereld is dan ook niet alleen een bedreiging, maar ook het werkteerrein voor de missionaire gemeente.

In vers 11 gaat Paulus echter een stap verder. Je moet je ook niet vermengen met een broeder in de gemeente, die opzettelijk de zonde dient. En dan worden ook nog andere zonden concreet genoemd: een lasteraar (het 9^e gebod), een dronkaard (3^e en 6^e gebod). Met zo iemand moet je niet gaan eten, zegt Paulus. Samen eten was in het oude oosten een duidelijk teken van verbondenheid. Een vorm van vriendschap en broederschap. Welnu, mensen die zulke dingen doen, kunnen toch niet je vriend en broeder zijn. Je kunt toch niet in hun zondige leven mee gaan! Dit dilemma is er ook in onze tijd. Hoe ver kun je met iemand meegaan, en waar ligt de grens? In ieder geval wordt hier duidelijk, dat wij ons niet moeten schamen voor onze christelijke levensstijl. Er zijn situaties, waarin je echt nee moet zeggen!

Ons oordeel en Gods oordeel (vers 12 en 13)

Hier maakt Paulus een duidelijk onderscheid tussen hen, die binnen en buiten zijn. Bedoeld wordt: binnen en buiten de gemeente. Over degenen, die buiten de christelijke gemeente leven, hoeven wij niet te oordelen. Dat oordeel is aan God. Wij hebben voor hen een andere opdracht. Om aan hen, die buiten zijn, de blijde boodschap van het Evangelie te brengen. De opdracht om voor hen een leesbare brief van Christus te zijn. En de Heere weet, wat daarvan de vrucht zal zijn.

Maar voor openlijke zondaren binnen de gemeente, worden wij geroepen tot een kerkelijk oordeel. Wel moeten we hierbij opmerken, dat de kerk niet kan oordelen over het hart. Dat kan alleen de Heere. Wij kunnen

wel oordelen over uitspraken over de geloofsleer, en oordelen over de daden van iemands levenswandel (kort gezegd: leer en leven). Daarbij mogen wij alleen oordelen op grond van Gods Woord. En laat het dan altijd weer zijn: het oordeel der liefde. Niet boven de ander gaan staan, wetende, dat wij zelf ook een zondig hart meedragen. Maar wanneer we dit allemaal gezegd hebben, blijft het woord van

vers 13 staan: Doet gij de boze uit uw midden weg. We zijn samen verantwoordelijk voor de heiligheid van de gemeente.

Dan zijn er soms tuchtmaatregelen nodig. Maar tegelijk het gebed! Gebed voor de zondaar. Gebed voor de gemeente. Gebed voor je zelf. "Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze".

Gespreksvragen:

- 1) Wat wordt in vers 2 bedoeld met "Leed dragen". Kennen wij daar ook iets van?
- 2) In vers 4 gaat het om de Sleutelmacht (zie Matth. 16:19 en Matth. 18:15-19). Hoe functioneert de Sleutelmacht in uw gemeente?
- 3) Wat wil dat zeggen: overgeven aan de satan tot verderf van het vlees? (vers 5)
- 4) Waarom moesten de Israëlieten het oude zuurdeeg vóór het Pascha wegdoen uit hun woning? Wat heeft dat ons te zeggen?
- 5) Is er in uw en jouw leven reden om "Feest te houden" (zie vers 8) Is er dan geen droefheid over de zonde meer?
- 6) Wat vindt u van de stelling: Niet vermengen met de wereld (vers 11) is in strijd met de opdracht om te getuigen?

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Herverkiezing

Op de Huishoudelijke Vergadering, die gepland staat voor D.V. 9 april, staat de bestuursverkiezing op de agenda. Aftredend en herkiesbaar zijn Ds. J.H. Lammers, Ds. E. de Mots en Ds. W. Westland. Ze hebben zich bereid verklaard om zich ook in de komende tijd in te zetten voor het werk van onze Mannenbond. Daar zijn we uiteraard dankbaar voor. Maar volgens de Statuten moeten wij toch dubbeltallen stellen. Daarom stelt het hoofdbestuur de volgende dubbeltallen aan u voor:

- 1) Ds. J.H. Lammers, herkiesbaar
Ds. A. Goedvree te Wezep
- 2) Ds. E. de Mots, herkiesbaar
Ds. A. Snoek te Oosterwolde
- 3) Ds. W. Westland, herkiesbaar
Ds. G.C. de Jong te Moordrecht.

Bij deze namen hebben we gelet op predikanten, die bij onze verenigingen zijn betrokken. Volgens Art. 11, lid 3 van onze Statuten heeft elke aangesloten vereniging het recht om aan de voorgedragen dubbeltallen namen

toe te voegen. Dit dient te gebeuren door een schriftelijke opgave, uiterlijk twee maanden voor de bovengenoemde vergadering. De voorgedragen kandidaten moeten lid zijn van een aangesloten Mannenvereniging en vooraf schriftelijk verklaren met de kandidaatstelling akkoord te gaan.

Statuten-wijziging

Zoals reeds eerder vermeld, is het hoofdbestuur de afgelopen tijd bezig geweest om de Statuten, waar nodig, te herzien. Daarbij juridisch geadviseerd door Mr. D.G. van Vliet te Wilnis. Het bleek dat op verschillende punten de Statuten verouderd zijn. Er staan dingen in, die niet meer van toepassing zijn. Om maar een voorbeeld te geven: Ringvergaderingen en donateurs kennen wij niet meer. Zo is het nieuwe voorstel breder opgezet dan in

2005. U krijgt als vereniging in de maand januari deze Statuten-wijzigingen toegestuurd met een begeleidend schrijven. Op de Huishoudelijke Vergadering willen we dit voorstel in stemming brengen. Het is daarom van belang, dat u als vereniging op 9 april aanwezig bent. We hopen deze zaak dan op een vlotte manier af te handelen. Daarvoor hebben we uw medewerking nodig.

Tenslotte

Aan het begin van dit nieuwe jaar wens ik u, mede namens de andere bestuursleden een Voorspoedig en Gezegend jaar 2011.

In the picture

In Christus geheiligd

Ds. P.J. TEEUW

Op de mannenvereniging in Papendrecht kwam de vraag aan de orde naar de betekenis van de uitdrukking 'in Christus geheiligd' uit de eerste vraag, die in ons doopformulier aan de doopouders gesteld wordt. De doopouders belijden in die vraag, dat ondanks de ellende, waarin de kinderen geboren worden, ze toch in Christus geheiligd zijn. Wat wordt daar nu mee bedoeld? Het is een vraag die steeds weer boven komt. Begrijpelijk, want elke doopouder wordt er mee geconfronteerd. Wordt hier nu een inwendige heiligheid bedoeld of een uitwendige? In het boek van dr. J. Hoek en dr. J. Verboom, getiteld 'Eeuwige vriendschap' staat een mooie samenvatting van gedachten hierover. Ik geef hieronder het één en ander daaruit weer.

Een inwendige heiligheid

Predikanten als Voetius en Witsius stellen dat

alle kinderen van gelovige ouders als wedergeboren moeten worden beschouwd, zolang zij niet onverhoopt bij het opgroeien van het tegendeel blijken te geven. Predikanten als Walaeus, Amesius en Turretini stellen, dat de wedergeboorte in de kinderen plaatsvindt voor, gedurende of onmiddellijk na de bediening van de Heilige Doop. Zij handhaven zo de nauwe band tussen geloof, wedergeboorte en doop.

Deze predikanten gaan dus uit van een inwendige heiligheid, die door de doop verzegeld wordt. We voelen aan, dat dit een geweldige spanning meebrengt, wanneer we letten op de praktijk van gedoopten, bij het ouder worden. Velen tonen geen geloof te hebben. Om deze spanning op te lossen gaan sommige predikanten in de achttiende eeuw variaties aanbrengen in de doopvraag, zoals: 'Erkent u dat sommige kinderen in Christus geheiligd zijn?', of: 'Dat deze kinderen in Christus ge-

heiligd *kunnen* zijn?' Uitgangspunt blijft dan toch een inwendige heiligheid.

Ook Abraham Kuyper blijft aan een inwendige heiligheid denken. De doop is bij Kuyper niet in de eerste plaats een teken van Gods verbond of een zegel op Gods belofte, maar van de wedergeboorte. We moeten bij de doop ervan uitgaan, dat er in de kinderen al een geloofsvermogen door de Heere is gelegd. Kuyper's visie is als de 'leer van de veronderstelde wedergeboorte' de kerkgeschiedenis ingegaan. Schilder keerde zich tegen dit subjectivisme. Alle kinderen, die gedoopt worden zijn verbondskinderen en de doop is een verzegeling van de verbondsbeloften, niet van wedergeboorte of een zaad van het geloof.

Een uitwendige heiligheid

Iemand als Jacobus Koelman denkt bij de uitdrukking 'in Christus geheiligd' aan een verbondsmatige heiligheid. De doop verzegelt de belofte dat de Heere de gedoopten zal redden indien ze Gods beloften met een gelovig hart aannemen. Deze visie leeft, denk ik, ook veel onder ons. De doop is een 'apart-gezet-zijn', waarin de Heere de kinderen wel de belofte schenkt dat Hij hun Zaligmaker wil zijn, op voorwaarde van het geloof.

Een tussenpositie

Iemand, die veel over de doop en over de vragen rondom verkiezing en verbond heeft nagedacht, is de theoloog Woelderink geweest. Bij hem worden kinderen niet gedoopt op grond van een veronderstelde inwendige heiligheid. Maar de kinderen delen op de wijze van de belofte in het heil in Christus. Alle gedoopte kinderen zijn werkelijk geheiligd in Christus, gereinigd door zijn bloed, vernieuwd door Zijn Geest, maar op de wijze van de belofte. In deze zin moeten we dan ook het dankgebed na de doop verstaan. Tegelijk blijft staan, dat de kinderen de belofte in geloof moeten leren aannemen. Maar ook dit noodzakelijke geloofsantwoord is in de belofte van de Heilige Geest opgesloten. Wie echter in ongeloof en onwil aan de beloften van de doop voorbij leeft, zal buiten gesloten worden.

Ook de Gereformeerde Gemeenten nemen een soort tussenpositie in. De doop is ten

diepste alleen voor de uitverkorenen bestemd. De niet-uitverkoren kinderen ontvangen wel het teken, maar niet het zegel van de doop. In deze visie delen de uitverkoren kinderen in objectieve (voorwerpelijke), maar nog niet in subjectieve (onderwerpelijke) zin in Gods zaligmakende genade. De objectieve participatie is de grond voor hun doop. Pas als de uitverkoren kinderen tot geloof komen wordt de doop het zegel op Gods verbondsbelofte.

Hoek en Verboom sluiten zich aan bij de visie van dr. B. Loonstra, die ook een boek over de doop geschreven heeft, en die in navolging van bijvoorbeeld H. Bullinger stelt, dat bij de doop de kleine dopelingen moeten worden beschouwd en behandeld als gelovigen. Door de doop - als zegel op Gods belofte - staan wij met onze kinderen in de nieuwe werkelijkheid van het Koninkrijk van God. Deze heilshistorische situatie moet heilsordelijk worden uitgewerkt in een leven van geloof en dagelijks bekering. Want we kunnen de uitwerking van de doop door hardnekkig ongeloof te niet doen.

Ik denk dat de visies van Woelderink en Loonstra (en van Verboom en Hoek) in die zin elkaar niet uitsluiten, namelijk dat wat bij Woelderink in de belofte ligt opgesloten, bij Loonstra als een heilshistorische werkelijkheid wordt geduid. Ik denk ook, dat deze visies het meest recht doen aan de sterke uitdrukkingen, die bijvoorbeeld Paulus gebruikt wanneer hij het over de doop heeft, en aan de hoge toon in het dankgebed na de doop, en ook aan de positieve verwoording in de Dordtse Leerregels over de zaligheid van jong gestorven kinderen en daarom ook het meest recht doen aan de uitdrukking 'in Christus geheiligd'. Maar bij deze visies blijft staan, dat de doop vraagt om een leven van geloof en bekering. Verder zal duidelijk zijn, dat de visie op de doop wel gevolgen heeft voor de visie op de gemeente, op de opvoeding van kinderen en de wijze van prediking. Maar de visies van Woelderink en Loonstra roepen ook vragen op. Als 'het in Christus geheiligd zijn' toch meer is dan een 'apart-gezet-zijn', wat betekent dit voor het 'toelatingsbeleid' voor de doop en wat verstaan we onder 'kinderen van gelovige ouders'?

De Apostolische Geloofsbelijdenis

DS. J. VAN DIJK

*„Van waar Hij komen zal om te oordelen
de levenden en de doden”*

(Artikel 7)

Artikel 7 gaat over de wederkomst van de Heere Jezus Christus. Dat noemen we de laatste trap van Christus' verhoging. Op die dag, als de Heere Jezus terug komt, komt Hij als Rechter van levenden en doden. Welke troost dat met zich meebrengt voor de Kerk van Christus, wordt door de catechismus onder woorden gebracht in zondag 19 vraag en antwoord 52. Dat komt hier op neer: dat de kerk van Christus de Heere Jezus Christus uit de hemel mag verwachten als de Rechter van hemel en aarde, die alle vijanden zal verdelen en die Zijn kerk tot Zich zal nemen in Zijn heerlijkheid. Dat doet Hij omdat Hij het oordeel en de vloek voor Zijn kerk en gemeente gedragen heeft.

Troost

De troost van Christus' wederkomst is, dat de Heere Jezus als Rechter terug komt. Hij zet alles recht voor Zijn Gemeente en Kerk. Nu nog niet, dan wel. Waarom? Heeft de Heere Jezus niet tegen Zijn Kerk gezegd, dat zij in de wereld verdrukking zal hebben? Heeft de Heere Jezus niet gezegd, dat aan Zijn terugkomst allerlei tekenen van hongersnoden, rampen en aardbevingen vooraf zullen gaan? Maar richt uw hoofden omhoog, zegt de Heere Jezus tegen Zijn discipelen, heb goede moed, want Ik heb de wereld overwonnen. En Ik kom terug! Komt de Heere Jezus terug, dan hoeft Gods kind niet bang te zijn voor het oordeel. Het hoeft niet te roepen tot de bergen: val op mij, bedek mij voor het aangezicht van de almachtige God. Het hoeft niet op de deur van de hemel te bonzen: doe mij open, doe mij open, ik heb in Uw Naam geprofeteerd en in Uw Naam krachten gedaan. Het hoeft niet aan de linkerhand van de Heere Jezus te staan om voorgoed

weggezonden te worden naar de eeuwige verdorpenis, zoals de vijanden. Waarom niet? De catechismus verwoordt het zó: "Christus, Die terugkomt om te oordelen de levenden en de doden, is Dezelfde, Die Zich tevoren om mijnentwil voor Gods gericht gesteld heeft en al de vloek van mij heeft weggenomen". De troost ligt in het woord "Dezelfde". Mijn Rechter is dezelfde persoon, die mijn Redder is. Ik val in de handen van mijn Borg en Zaligmaker. Hoe kan dat? Er is een wonder gebeurd: ik heb God als mijn Rechter hier leren kennen. Hoe? Hij schreef Zijn wet af in mijn hart. Ik moest erkennen: "niet één van Uw geboden gehouden, ik veroordeel mezelf, ik aanvaard de straf, die God op de overtreding van Zijn geboden heeft gezet, de vloek ligt op mij". Ik heb geen recht om opgenomen te worden in Gods gemeenschap. Ik heb alles verspeeld. Eigen schuld. Zo is het. Zo ligt het. En de liefde van Christus is het waard, dat u dit erkent, door het geloof. Opdat uw ogen door datzelfde geloof opengaan, voor wat Jezus Christus als Redder gedaan heeft. Wat dat is? Hij hing op het Kruis voor mij in het gericht van God. Dat is 2000 jaar geleden gebeurd. Hij liet Zich voor mij buiten de gemeenschap met Zijn Vader sluiten, opdat ik nooit meer van Gods gemeenschap verstoken zal zijn. Wat een liefde van Christus, toen Hij door Woord en Geest tegen me zei: "wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven". Hij, Die dat tegen mij zegt, is Dezelfde, Die terugkomt. Zal Hij dan iets anders zeggen tegen mij? Zal Hij dan toch zeggen: gaat weg van Mij? Kan ik Hem niet helemaal vertrouwen? Jawel, Hij, Die nu zegt: u bent Mijn eigendom, zegt dat straks ook. Dezelfde ogen, die hier in liefde op mij gericht zijn, zullen mij in het gericht van God niet uit het oog verliezen. Hij zal zeggen: "kom in, gezegende van Mijn van Vader, beërft het Koninkrijk".

Scheiding

De wederkomst van de Heere Jezus brengt scheiding. Tussen wie? Tussen de gelovigen en de ongelovigen, tussen de uitverkorenen en de vijanden. Dat is Gods indeling van de héle mensheid: we zijn een vijand van God  f een uitverkorene van God. Eén van beiden! Op de dag van het eindgericht vindt deze scheiding plaats. Want wij moeten allemaal geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, lezen we in 2 Korinthe 5 vers 10. Niemand ontloopt dat. Op aarde kunnen we een dagvaarding voor de rechter naast ons neerleggen en door betaling van een boete er vanaf komen. In het eindgericht van Jezus Christus kan dat niet. We moeten verschijnen voor Hem. Dan blijkt welke keuze we in dit leven hebben gedaan. Zijn we dezelfde gebleven voor God en hebben we een godsdienstige jas aangetrokken? Hebben we aan de buitenkant net gedaan alsof we kinderen van God waren? Maar voor Gods troon komt onze ware aard en gedaante aan het licht. En staan we aan de linkerhand van God. Wie dan nog een vijand is, zal met al Gods vijanden vergaan en eeuwig omkomen. Het is geen onschuldige zaak als we Koning Jezus tegen gestaan hebben en ons hart gesloten

gehouden voor Hem door ongeloof en door ons niet te bekeren tot Hem. Dan kunnen we voorgoed vertrekken naar de buitenste duisternis. Er is geen herkansing meer!

Aan de rechterhand van de Heere Jezus staan de uitverkorenen. Waarom? Zijn ze beter dan de anderen? Nee, ze waren zelf eerst ook vijanden van God en Zijn Koninkrijk. Ze beseften juist, toen God hen te sterk werd, hoe taai hun verzet was tegen de liefde van Christus. Maar ze zijn gered. Ze lieten zich zaligen door het bloed van Jezus Christus. Zijn wij dat? Dan leeft er in u een verlangen: namelijk om uw Redder en Rechter uit de hemel te verwachten. U wacht op uw Koning, Die in aantocht is. Dat zal te zien zijn in uw levenswandel, in uw dienen van de Heere, in het leven naar Zijn geboden, in het omgaan met uw geld en met de aardse goederen. En als dit verlangen op de proef gesteld wordt, raak niet in paniek. Verdenk God niet, dat Hij de belofte van Zijn wederkomst onnodig uitstelt. Hij weet wat Hij doet. Maar de signalen van de dag van Jezus' wederkomst zijn er en zij herinneren ons er aan, dat Hij terug komt en al Zijn uitverkorenen thuis haalt. Dan gaat de eeuwige heerlijkheid beginnen en zal God alles zijn in allen!

Gespreksvragen:

1. Wordt er naar uw mening te veel of te weinig aan de wederkomst gedacht? Waar zou dat mee samen hangen?
2. Wat is de ernst en wat is de troost van de wederkomst van Christus? Wat zeggen de belijdenisgeschriften er over?
3. Met het oog op Christus' wederkomst zegt de Bijbel: waakt en bidt! Waarom zou dat zijn? Wat houdt waken en bidden in?

Voor wie is het Avondmaal des Heeren ingesteld (1)

WIJLEN Ds. W. VROEGINDEWEIJ

Het opschrift moet vooral niet te hoge verwachtingen wekken. Het is namelijk niet mijn bedoeling om alle vragen, die bij dit onderwerp ter sprake moeten komen, grondig te gaan behandelen. Het gaat mij meer om wat licht te laten vallen op een zeer praktische vraag, wat toch bedoeld wordt met de uitdrukking, die we vinden in het

Formulier om het Heilig Avondmaal te houden, of hij ook deze gewisse belofte van God gelooft. Het is zo noodzakelijk, dat we bij het nadenken over deze dingen niet op de klank afgaan, maar dat we ons goed reenschap geven van de woorden, die gebruikt worden en van de bedoeling, die de opstellers met deze woorden gehad hebben.

We laten ons vaak veel te veel leiden door allerlei gebruikelijke vormen en vaststaande meningen en dringen niet genoegzaam door tot de Bijbelse zin.

We maken het ons ook dikwijls veel te gemakkelijk bij de voorbereiding tot de viering van het Heilig Avondmaal. De fronten zijn al afgetekend. De meeste mensen gaan er van uit, het Avondmaal is voor mij niet. Ik heb daar niets mee te maken, want ik ben onbekeerd. En anderen vinden het ook vanzelfsprekend, dat ze Avondmaal vieren, want zij horen er bij. Het staat eigenlijk van te voren al vast. Daarom lijkt het mij goed om ons nader rezenschap te geven van de uitdrukking in het tweede lid van de zelfbeproeving uit het Avondmaalsformulier, waar we lezen: „Ten andere onderzoekte een iegelijk zijn hart, of hij ook deze gewisse belofte van God gelooft, dat hem al zijn zonden alleen om het lijden en sterven van Christus vergeven zijn; en de volkomen gerechtigheid van Christus hem als zijn eigene toegerekend en geschonken is, ja zo volkomen, alsof hij zelf in eigen persoon voor al zijn zonden betaald en alle gerechtigheid volbracht had”. En dan willen we in de allereerste plaats letten op de uitdrukking „gewisse belofte van God”.

Het is nodig bij de voorbereiding tot de viering van het Avondmaal des Heeren, dat wij goed weten, waar het om gaat. Er zijn zo veel beschouwingen over het Avondmaal in omloop, dat we er in gaan dolen. En nog altijd is het zo, dat we eerder naar allerlei mensen luisteren dan naar de boodschap van het evangelie of naar de belijdenis der Kerk, die ook doorklinkt in de formulieren. En toch zou menig een er door geholpen worden, die nu al maar hoort, wat mensen zeggen en daardoor hoe langer meer bezwaard wordt en geen vrijmoedigheid heeft om aan te zitten aan de dis van Gods genade-verbond. Voor velen is het Avondmaal meer een schrik dan een verheuging. Men kan er niet uitkomen. Er wordt getobd en gezucht, gezocht en gevraagd, maar geen vrijmoedigheid. Want men is niet klaar. En hierop zitten zeer velen zo vast, dat zij eerst helemaal klaar willen zijn, voordat zij aan de tafel des Heeren plaats zullen nemen om de dood van de Borg en Middelaar te gedenken. Wij zoeken naar vrijmoedigheid in onszelf. En voor deze vrijmoedigheid hebben we nodig, naar onze eigen gedachten, dat we het zeker weten. En onder zeker moet dan een heel dikke streep,

daar laten we de klemtoon op vallen. We moeten een goed geloof hebben, dat steunt op een text of een vers, waarmee we naar de tafel toe kunnen gaan. En we moeten ook een goed leven hebben. Verder gevorderd zijn in de weg der heiligmaking. We moeten meer ernst hebben, meer liefde voor de Heere en Zijn dienst, minder lust tot de zonde, we willen ons hart eerst gereinigd hebben van alle vuil der zonde. Want hoe zullen we anders kunnen zitten aan de tafel van Jezus Christus, waar deze gezegende Zaligmaker de Gastheer is? We zoeken naar waardigheid in onszelf. Zo is het Avondmaal voor menige treurende en bekommerde en verlangende ziel veeleer een steen des aanstoots, dan een steen, waarop hij of zij kan zitten en rusten.

Tot de moeilijkheden bij de zelfbeproeving behoort juist ook de genoemde uitdrukking uit het Avondmaals-formulier. Daar staat het toch, geloven de gewisse belofte van God. Ge moet het dus zeker weten.

De eerste fout, die we maken, is afgaan op de klank van het woord. Gewisse, dit hoort bij de belofte, bij hetgeen voorwerpelijk ons geschonken wordt, tot hetgeen, wat de Heere geeft. Het gaat hier niet over de toestand, waarin wij mensen ons bevinden, het gaat niet over de mate van ons geloof, of dit geloof zwak en wankelend, dan wel sterk en vast is. De belofte van God is gewis. Laten we hier goed lezen en onze overdenkingen hierdoor laten leiden. Dit zegt het formulier, dat we aan kunnen op hetgeen de Heere zegt, belooft, weg wil schenken aan een arm en behoeftig volk. Hier wordt niet in de eerste plaats gevraagd of ons geloof goed is, genoeg is, zeker en vast genoeg is. Maar hier wordt in de allereerste plaats gesproken over de Heere, dat Hij goed is, betrouwbaar is. Dat we ons op Zijn evangelie in alle opzichten volkomen verlaten kunnen. De Heere is betrouwbaar. Zijn belofte is gewis.

Uit de oefeningen van Justus Vermeer wil ik u hierover iets doorgeven. Deze doctor in de rechten was in zijn leven ook ouderling in Utrecht. In 1749 zijn deze oefeningen over de catechismus uitgegeven met de z.g. approbatie van de theologische faculteit te Utrecht.

Hij schrijft het volgende: „Gij leest niet in het formulier, of gij gewisselijk gelooft, dat al uwe zonden vergeven zijn; maar of gij de gewisse beloften Gods gelooft, welke beloften al die hoge, heerlijke en vaste zaken behelzen, die daar genoemd worden.

Gevoegelijk moet men hier onderscheid maken tussen de beloften Gods, die al die grote dingen inhouden en tussen het geloof, waarmee die zekere en gewisse beloften worden aangenomen en toegeëigend; dat staat er niet, dat dit een verzekerd geloof moet zijn; deze grote en gewisse beloften van God, die behelzen de volle rechtvaardiging van al de zonden eens gelovigen, alleen om het lijden en sterven Jezu Christi wille; ja die behelzen niet minder als de toerekening van Christi volkomene gerechtigheid en gehoorzaamheid, en ze behelzen dit zo volkomen, alsof de gelovigen zelf in eigen persoon voor al hun zonden betaald en alle gerechtigheid vervuld hadden. Dit nu is de grote zaak die elk nodig heeft, niemand kan die gewisse belofte Gods missen, zonder verloren te gaan; en naar de grote zaak zijn zelfs de kleinst gelovigen zelfs uitgestrekt.

Derhalve komt het nu aan op dat geloof, waarmee die gewisse beloften Gods (zulke grote dingen in zich behelzende) worden aangenomen; dit kan nu geschieden met een sterk, maar ook met een zwak geloof; met veel verzekerdheid, maar ook met veel twijfelmoedigheid; met een groot geloof, maar ook met een klein geloof; de zaak is, dat het maar een waar geloof (door de Geest Christi gewrocht) is, en dat iemand met al zijn zonden, zo ellendig hij is, buiten Jezus het niet kan stellen; maar naar Hem uitgaat, zo goddeloos hij is, ziende en bevestigende dat hij zoude zekerlijk verloren moeten gaan, (als er geen Jezus was) en dat hij dus zijn leven buiten zichzelf in Christus zoekt, en of hij dus noodzakelijkheid in Christus ziet, en of Christus hem tegen zijn zonden aan zijn ziel dierbaar geworden is! U die gelooft, is Hij dierbaar (1 Petrus 2 : 7): namelijk, als Priester, als die fonteyne geopend, Zacharia 13 : 1".

Wij mogen dus beginnen met de belofte Gods, waarin al de zaken, die we nodig hebben om met God verzoend te komen en het eeuwige leven in de vergeving der zonden te ontvangen, besloten zijn. Deze zaken liggen klaar. Liggen klaar om geschonken te worden. De Heere Jezus heeft ze verworven voor een zondig volk. Niet voor mensen, die goed zijn, maar slecht zijn. Die in hun zonde en ongerechtigheid het leven niet meer kunnen vinden, maar het buiten zichzelf zoeken in de Heiland, die alle gerechtigheid heeft vervuld. Op deze beloften kunnen we aan. Want deze beloften zijn gewis. Dit hangt niet af van ons geloof, niet van ons leven, niet van onze liefde, niet van

onze waardigheid, niet van onze gestalten. Deze belofte is zeker, omdat de Heere er achter staat. We mogen hier vast op vertrouwen, ondanks al onze goddeloosheid en afmakingen en tekort en onwaardigheid, omdat het een geschenk uit genade is, uit loutere goedheid. Wij maken ons deze gaven nooit waardig. De Heere biedt ze aan aan een onwaardig volk. Zij mogen ze hebben. Dit zegt ons het evangelie. Dit predikt ons het Avondmaal des Heeren. Daarom moeten we in de voorbereiding altijd hiermee beginnen en niet met onszelf. Vers één is wat de Heere schenken wil: Zijn gewisse belofte. En vers twee: het ontvangen van deze belofte. O, dat we toch meer crediet voor de Heere hadden. Dat we dit toch eens lieten gelden, dat Hij het klaar gemaakt heeft en dat Zijn belofte vast en zeker is. Ziet aan de tafel des Heeren niet uzelf in de allereerste plaats, maar de Koning met al Zijn genade-weldaden!

(Hervormde Vaan 1950)

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2008

De volgende wijziging heeft plaats gevonden:

1) De MV „Schrift en Belijdenis” te Bolnes (blz. 19) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. R.L. Antes, Dintelstraat 21, 2987 TA Ridderkerk. Hij blijft tevens secretaris.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,

Ds. J. van Dijk, secr.

e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl.

Stafleden gevraagd voor de VOOR ELKAAR vakantieweken van de Hervormde Vrouwenbond!

De aanmelding van gasten voor onze VOOR ELKAAR vakantieweken voor de zomer van 2011 is in volle gang. Velen hebben zich aangemeld.

Maar de gasten kunnen alleen dan op vakantie wanneer er ook genoeg stafleden zijn.

Op dit moment kunnen we nog veel stafleden gebruiken!

Stel onze gasten niet teleur en meld u/je aan! Op dit moment zijn er nog open plaatsen in de weken voor verpleegkundigen, verzorgende, huisvrouwen, leerkrachten- en allen die zich tot dit werk voelen aangetrokken. Kijk snel op de website om u/je aan te melden;

www.hervormdevrouwenbond.nl.

Met name in de week van 13-20 augustus 2011 voor verstandelijk gehandicapten is nog veel staf nodig. Opgave bij: Voor de weken van gasten met een verstandelijke handicap bij: Mevr. H.C. Volders, Stoutenburgerlaan 34, 3871 JB Hoevelaken, tel. 033-2535010. Email: stafledenvakantieweken.vg@hervormdevrouwenbond.nl (De leeftijdsgrens is tussen 18-65 jaar).

Voor de weken van gasten met een lichamelijke handicap bij: Mevr. B. Nap-Boer, Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren. Tel. 0318-483717. Email: stafledenvakantieweken.lg@hervormdevrouwenbond.nl (De leeftijdsgrens is tussen 19-60 jaar).

De stafinstructiedag is op D.V. zaterdag 16 april 2011 in het Johannes Fontanus College te Barneveld.

Boekbesprekingen

Ds. L. Terlouw, **Wie komt er vandaag?** Gedachten over ziekenbezoek, uitg. De Banier 2010, 123 blz., prijs € 9,95.

Na een paar meer principiële hoofdstukken over het belang van het ziekenbezoek en de oorsprong van het ziek zijn, volgen enkele meer praktische hoofdstukken. Daarin wordt

ingegaan op het tonen van oprecht meeleven; op wat de zieke ervaart aan spanning en onzekerheid; op het ziekenhuisbezoek en het bezoeken van dementerenden en stervenden.

De schrijver is thans predikant in de Gereformeerde Gemeenten, maar was voorheen geestelijk verzorger in een verpleeghuis. Ongetwijfeld schrijft hij een raak woord, als hij op blz. 57 opmerkt, dat men in een pastoraal bezoek niet geroepen is "om een diagnose te stellen, noch om op grond van ervaring te vertellen hoe de ziekte verder zal of kan verlopen. (...) Luisteren is daarbij een kunst. Ook dienen de juiste vragen te worden gesteld om de bezochte aan het woord te laten over zijn ervaring in het ziek zijn in relatie tot Gods Woord". Een eenvoudig en helder boekje.

Ds. J.P. Nap

„Leer mij Uw weg”, Bijbelsdagboek van Thomas Watson, samengesteld door J. Kranendonk-Gijssen, uitgave van Uitgeverij „de Banier” 2010, prijs € 16,50.

Dit is een Bijbelsdagboek van Thomas Watson. Het is samengesteld uit de preken en uit de

vele andere werken van deze Engelse predikant, die leefde van 1620-1690. De grote gave van deze predikant was, dat hij door middel van beeldspraak de boodschap van Gods Woord dicht aan het hart van de mensen wist te leggen. Ik geef er een voorbeeld van: stel u voor, dat een boer zou zeggen "ik ben zó druk met de zorg voor mijn dieren, dat ik geen tijd heb om te ploegen of te zaaïen"; dat zou net zo dwaas zijn als wij zeggen dat we zó druk zijn met de wereld dat we geen tijd hebben voor onze ziel; God kon tijd vinden om te denken aan onze zaligheid. Jezus Christus kon tijd vinden om in de wereld te komen en hier meer dan dertig jaar te zijn om het grote voornemen tot onze verlossing uit te voeren; en kunnen wij dan géén tijd vinden om daar notitie van te nemen? Verhindert het verkrijgen van een beetje geld ons om geweld op de hemel te oefenen? bedenk dat ons geld met ons zal vergaan". Aanbevolen!

J.v.D.

Overlijdensberichten

*Leer ons alzo onze dagen tellen
dat wij een wijs hart bekomen.*
Psalm 90:12

Op 16 december 2010 is door de Heere uit dit leven weggenomen ons lid

J. RENSEN

in de leeftijd van 62 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen en allen die hem lief en dierbaar waren.

Namens de Mannenvereniging
"Uw Woord is de Waarheid" te Pijnacker

J. Valkenburg, voorzitter

Op 1 december 2010 heeft de Heere uit ons midden weggenomen ons gewaardeerd lid, de heer

RIJK BOS

op de leeftijd van 75 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw en dochter met zijn genade.

Mannenvereniging "Maranatha"

Veenendaal, december 2010.